

Barneverntjenesten i Larvik og Lardal

Larvik og Lardal kommunes uttalelser angående Barne-, likestillings og inkluderingsdepartementets høringsnotat.

Høringsnotat: Forslag til endringer i Lov 17.juli 1992 nr. 100 om barneverntjenester (barnevernloven) med tilhørende forskrifter.

Høringssvaret inneholder en presisering av hva Larvik og Lardal kommune ser som spesielt utfordrende. De endringene som foreslås i høringsnotatet vil ha direkte konsekvenser for kommunene. Noen forslag vil medføre betydelige endringer for kommunene.

Barneverntjenesten vil belyse de endringene som vil ha størst konsekvenser for kommunene.

Bakgrunn for saken:

Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet har i ekspedisjon av 5 september 2012 sendt ut Høringsbrev med frist 12.11.2012.

Notatet er utarbeidet på bakgrunn av omfattende evaluering av forvaltningsreformen, rapport fra Barnevernpanelet 2011, Stortingsmelding 1 fra barnevernproffene, samt fra ulike utvalg og arbeidsgrupper nedsatt av departementet.

Saksopplysninger

Del 2 i høringsnotatet tar for seg oppgave og finansieringsansvaret mellom stat og kommune. Endringene som foreslås her vil ha størst betydning økonomisk og faglig for kommunene.

I dag betaler kommunen en egenandel til Bufetat for barn som er plassert i barneverninstitusjoner, senter for mor og barn og fosterhjem med statlige forsterkninger.

Det mest konkrete forslaget til endring i dagens ansvarsdeling er at det foreslås at den kommunale egenandelen heves til 30 % alt. 45 %. Tilsvarende beløp foreslås overført fra den statlige rammen i statsbudsjettet til kommunenes rammeoverføringer. Egenandelen for en institusjonsplassering vil da gå fra ca. 400 000 kr pr. år til nærmere 1.2 millioner.

Barneverntjenesten i Larvik og Lardal mener det er riktig vei å gå å styrke kommunes ansvar faglig og økonomisk. Det er da en forutsetning at det blir tatt hensyn til dette når midlene blir overført kommunene.

Ressurser som overføres fra Bufetat til kommunene må inkludere det som statlig barnevern bruker til kompetanseutvikling, administrasjon, rådgivning etc.

Vi er imidlertid skeptisk til at egenandelen økes så betydelig som det er foreslått. Konsekvensene av dette bør utredes. KS bør ha en sentral rolle i dette arbeidet.

Vår skepsis til den foreslåtte økningen i egenandelen skyldes den argumentasjon som brukes i høringsnotatet for å øke egenandelen. Det hevdes at det å benytte seg av statlige tiltak kan være lønnsomt for kommunen fordi staten vil ta en stor del av kostnadene. Dette vil kunne være styrende for kommunenes valg av tiltak.

Barneverntjenesten for Larvik og Lardal kjenner seg ikke igjen i dette bildet. Kjøp av statlige plasser benyttes kun der det er et absolutt behov for den type tiltak. Barneverntjenesten søker hele tiden å finne det tiltaket som dekker barnets behov.

Larvik og Lardal kommune mener at ressursoverføringen bør skje gradvis og øremerkes de første årene. Dette for å sikre at kvaliteten på tjenestene som etaten skal levere opprettholdes eller fortrinnsvis styrkes og at kommunen får en reell mulighet til å tilpasse seg den nye ordningen.

Bufetats bistandsplikt til kommunen må tydeliggjøres med klare tidsfrister. Dette for å sikre at barn får rett tilbud til rett tid.

I saker der det er uenighet om betalingsansvar bør det være klare føringer om at uenigheten ikke skal gå utover barnets behov. Aktuelle saker som belyser dette kan være saker hvor det foreligger dokumentasjon på både omsorgssvikt og psykiatriske diagnoser. I disse sakene oppstår det ofte stridigheter mellom kommune og stat om hva som skal legges til grunn for plasseringsbehovet. Denne uenigheten fører ofte til at kommunen må handle uten bistand fra Bufetat. Fylkesmannen bør her gis myndighet til raskt å avgjøre ansvarsforholdet mellom stat og kommune og ikke i som i dag i en tvisteløsningsnemd.

Fagteamenes rolle

Barneverntjenesten for Larvik og Lardal er faglig uenig i, og avviser forslaget om å gi fagteam en forskriftsmessig rett til å kreve tilleggsutredning av barnet før plassering. Domstolene avgjør om saker er godt nok utredet. En slik ordning vil ytterligere forsinke prosessen med å finne rett tiltak til rett tid. Samtidig vil det det undergraver barneverntjenestens faglige kompetanse.

Samhandling

Opphold i barne- og familiesentre bør omfattes av samhandlingsforskriften

Barneverntjenesten har erfart at Bufetat har overprøvd kommunenes vurderinger og beslutninger om opphold i senter for foreldre og barn som et faglig riktig hjelpetiltak. Barneverntjenesten for Larvik og Lardal ser derfor positivt på departementets forslag om å presisere kommunens faglige ansvar og la kommunens utredning ligge til grunn for vurderingen av hvilket tiltak som er egnet for barnet.

Forslaget til samhandling bør også innebefatte opphold i senter for foreldre og barn.

Kommunene bør gis en rett til å klage på Bufetats avslag om plass på foreldre barn sentre. En faglig uenighet mellom Bufetat og kommune bør avgjøres av Fylkesmannen.

Oppsummering:

- ◆ *Barneverntjenesten for Larvik og Lardalkommune støtter forslaget om å øke det faglige, kommunale ansvaret. Det vil gi kommunene større handlingsrom til lokale tilpasninger i barnevernsarbeidet.*
- ◆ *Det må skje en gradvis ressursforskyving, slik at kommunene får tid til å etablere egne tilbud.*
- ◆ *Ressurser som overføres fra Bufetat til kommunene må inkludere det som statlig barnevern bruker til kompetanseutvikling, administrasjon, rådgivning etc.*
- ◆ *Barneverntjenesten for Larvik og Lardal kommune er skeptisk til forslaget om å tredoble den kommunale egenandelen til institusjonsplasser fra kr 400.000 til 1.2 millioner pr barn pr år. Dette forslaget må konsekvensutredes og kvalitetssikres.*
- ◆ *Barneverntjenesten for Larvik og Lardal kommune forutsetter at økt ansvar følges opp med et kompetanseløft, full dekning av økte økonomiske belastninger og at overføringene øremerkes barnevernsarbeid.*
- ◆ *Barneverntjenesten for Larvik og Lardal kommune er positiv til en forenkling av refusjonssystemet. I dag er mye administrasjon knyttet til at kommunene må «søke» om refusjon av kostnader til forsterkninger, utover en bestemt egenandel. Her vil en overføring av ressurser fra Bufetat til kommunene være et skritt i riktig retning.*
- ◆ *Forslaget om at staten skal ha en forskriftshjemmel til å kreve ytterligere utredninger uttrykker mistillit til kommunenes faglige og økonomiske vurderinger og må skrinlegges.*
- ◆ *I stedet for at Bufetat skal kunne overprøve kommunenes vedtak bør kommunene gis anledning til å klage på Bufetats avgjørelser.*
- ◆ *Kommunene må gis anledning til å anke avslag fra Bufetat om plass i stiftelser eller i foreldre-/barn-sentre.*
- ◆ *Dagens ordning med statlige fagteam bør på sikt erstattes med kommunale/interkommunale ekspertteam og den generelle faglige veiledningen bør kunne gis av nøytrale kompetanse- sentra.*